

Ministerul Educației și Cercetării – Serviciul Național de Evaluare și Examinare

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2007

Proba scrisă la Fizică

Proba E: Specializarea: matematică -informatică, stiinte ale naturii

Proba F: Profil: tehnic - toate specializările

♦ Sunt obligatorii toți itemii din două arii tematice dintre cele patru prevăzute în programă, adică: A.MECANICĂ, B.ELECTRICITATE ŞI MAGNETISM, C. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ ŞI FIZICĂ MOLECULARĂ, D. OPTICĂ

♦Se acordă 10 puncte din oficiu.

◆Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Varianta 30

A. MECANICĂ

Se consideră accelerația gravitațională $g = 10 \text{ m} \cdot \text{s}^{-2}$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieti pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului considerat corect.

15 puncte

1. Ținând cont că notațiile sunt cele utilizate în manualele de fizică, expresia principiului fundamental al dinamicii este:

a.
$$\vec{F} = -m\vec{a}$$

b.
$$\vec{F}_{\text{actiune}} = -\vec{F}_{\text{reactiune}}$$

c.
$$\vec{F} = \frac{\Delta(m\vec{v})}{\Delta t}$$

d.
$$\vec{F} = \vec{F_1} + \vec{F_2} + \vec{F_3} + \dots$$

2. O mărime fizică are expresia $\frac{mg}{\Delta \ell}$ și unitatea de măsură:

a.
$$\frac{J}{s}$$

b.
$$kg \frac{m}{s^2}$$

d.
$$\frac{N}{m}$$

3. O bilă de masă *m* este prinsă la capătul unui fir ideal de lungime ℓ. Se imprimă bilei o mişcare circulară uniformă, în plan orizontal, în jurul celuilalt capăt al firului, care este fix. Dacă se dublează lungimea firului şi se înjumătățeşte viteza imprimată corpului, atunci:

a. viteza unghiulară a bilei scade de 4 ori

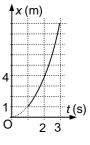
b. modulul accelerației centripete a bilei rămâne aceeași

c. perioada mișcării circulare crește de două ori

d. forța cu care bila acționează asupra firului crește de 8 ori

4. Coordonata unui punct material variază în timp conform graficului din figura alăturată care este o parabolă. Viteza punctului material, în momentul $t_1 = 3$ s, are modulul egal cu:

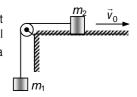

5. Pe un plan înclinat, care formează unghiul $\alpha=60^\circ$ cu orizontala, coboară un corp de masă m=500 g. Coeficientul de frecare la alunecare are valoarea $\mu \cong 0,458 \ (0,458 \cong \sqrt{0,21})$. Modulul forței cu care planul acționează asupra corpului este egal cu:

a. 1,15 N

II. Rezolvați următoarele probleme:

1. Corpurile din sistemul mecanic reprezentat în figura alăturată sunt prinse printr-un fir ideal trecut peste un scripete ideal. Masele corpurilor sunt: $m_1 = 0.8 \text{ kg}$ şi $m_2 = 9.2 \text{ kg}$. În momentul inițial $t_0 = 0$, când corpul de masă m_2 se află în originea axei Ox, se imprimă sistemului viteza $v_0 = 4m \cdot s^{-1}$ (fig. alăturată). Se neglijează toate frecările. Determinați:

- **a.** accelerația sistemului atât timp cât corpul de masă m_2 se deplasează în sensul pozitiv al axei Ox;
- **b.** coordonata și viteza corpului de masă m_2 în momentul $t_1 = 5$ s;
- **c.** energia cinetică a sistemului în momentul $t_2 = 8$ s.

15 puncte

2. Două bile de mici dimensiuni, sunt suspendate prin fire paralele și de aceeași lungime ℓ astfel încât acestea se ating. (fig alăturată). Între masele bilelor există relația $m_1=3m_2=120~g$. Bila (1) este deviată până când firul de suspensie ajunge în poziție orizontală, apoi este lăsată liberă. Când bila (1) ajunge în poziția de echilibru, se ciocnește plastic cu bila (2). Aflată în repaus. Determinați:

 a. cosinusul unghiului format fe fir cu verticala în momentul în care accelerația bilei (1), înainte de ciocnire, are direcția orizontală;

b. tensiunea în unul dintre fire, imediat după ciocnirea bilelor;

c. raportul dintre căldura disipată prin ciocnirea plastică și energia inițială a bilei (1).

15 puncte

Proba scrisă la Fizică Proba E: Specializarea : matematică –informatică, științe ale naturii

Proba F: Profil: tehnic - toate specializările

Ministerul Educației și Cercetării - Serviciul Național de Evaluare și Examinare

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2007

Proba scrisă la Fizică

Proba E: Specializarea: matematică -informatică, stiinte ale naturii

Proba F: Profil: tehnic - toate specializările

♦ Sunt obligatorii toti itemii din două arii tematice dintre cele patru prevăzute în programă, adică: A.MECANICĂ, B.ELECTRICITATE ȘI MAGNETISM, C. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ ȘI FIZICĂ MOLECULARĂ, D. OPTICĂ

♦Se acordă 10 puncte din oficiu.

◆Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Varianta 30

B. ELECTRICITATE ŞI MAGNETISM

Permeabilitatea magnetică a vidului are valoarea $\mu_0 = 4\pi \cdot 10^{-7} \, N \cdot A^{-2}$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieti pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului considerat corect

15 puncte

1. Prin relația de de definiție, una dintre mărimile fizice de mai jos **NU** este o mărime fizică specifică substanței:

a. rezistivitatea electrică

b. fluxul magnetic

c. permeabilitatea magnetică

d. coeficientul de temperatură al rezistivității

2. O mărime fizică având expresia $\frac{l}{Snq}$ l = nSvq se măsoară în: 2. $ka^{-1} \cdot m^{-1} \cdot s \cdot A$ b. $m \cdot s^{-2} \cdot A$ c. $m \cdot s^{-1}$

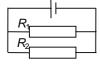
3. Pentru schema electrică din figura alăturată, puterea ce se dezvoltă în rezistorul R₁ nu se schimbă prin variația rezistenței R2. Rezistența sursei electrice este egală cu:

a. R₁

b. R_2

c. $R_1R_2/(R_1+R_2)$

d. zero

4. Un conductor liniar, parcurs de curent cu intensitatea de 8 A, este așezat sub un unghi de 30° față de liniile câmpului magnetic uniform. Asupra unei porțiuni cu lungimea de 10 cm acționează o forță electromagnetică de modul 0,2 N atunci când inducția câmpului magnetic are valoarea:

a. 0,5 T

b. 0,865 T

c. 1,73 T

d. 2 mT

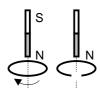
5. Doi magneți identici încep să cadă simultan, de la aceeași înălțime, prin inele conductoare fixate la același nivel (fig. alăturată). Dacă primul inel este închis, iar al doilea deschis, atunci:

b. t.e.m indusă apare numai în inelul închis

c. în ambele inele apar linii de câmp electric, curbe închise

d. la început, magnetul ce străbate inelul închis cade mai repede decât celălalt

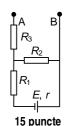
II. Rezolvați următoarele probleme:

1. La bornele sursei electrice cu parametrii E = 9 V şi r = 2,7 Ω , sunt conectate trei rezistoare de rezistențe $R_1=0.3~\Omega, R_2=6~\Omega, R_3=2~\Omega$ (figura alăturată). Se neglijează rezistența firelor de legătură. Determinați:

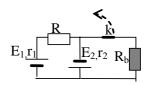
a. căldura regajată pe rezistența internă a sursei în 5 minute de funcționare;

b. indicația U_V a unui voltmetru ideal de conectat între punctele A şi B;

c. indicația I_A a unui ampermetru ideal conectat între punctele A şi B.

Sursele electrice din circuitul reprezentat figura alăturată $E_1 = 6 \text{ V}, r_1 = 1 \Omega, E_2 = 9 \text{ V}, r_2 = 1 \Omega$. Rezistorul are rezistența $R = 3 \Omega$. Pentru bobină, se cunosc: rezistența electrică $R_{\rm h}=4~\Omega$, inductanța $L=100~{\rm mH}$, numărul de spire $N=1000~{\rm si}$ aria unei spire $S=100~\mathrm{mm}^2$ și faptul că nu are miez. ($\mu_{aer}\cong\mu_0$). Determinați:

a. intensitățile curenților prin ramurile circuitului;

b. inducția magnetică pe axul bobinei;

c. variația fluxului magnetic total ce străbate spirele bobinei datorită deschiderii întrerupătorului k montat pe ramura bobinei.

15 puncte

Varianta 30

Ministerul Educației și Cercetării - Serviciul National de Evaluare și Examinare

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2007

Proba scrisă la Fizică

Proba E: Specializarea: matematică -informatică, stiinte ale naturii

Proba F: Profil: tehnic - toate specializările

♦ Sunt obligatorii toţi itemii din două arii tematice dintre cele patru prevăzute în programă, adică: A.MECANICĂ, B.ELECTRICITATE ŞI MAGNETISM, C. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ ŞI FIZICĂ MOLECULARĂ, D. OPTICĂ

♦Se acordă 10 puncte din oficiu.

◆Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Varianta 30

C. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ ȘI FIZICĂ MOLECULARĂ

Se cunosc: 1 atm $\cong$ 10⁵ N/m², $R \cong 8,31$ J/(mol·K), $C_{\text{V monoatomic}} = 1,5$ R, $C_{\text{V diatomic}} = 2,5$ R şi $C_{\text{p}} = C_{\text{V}} + R$.

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului considerat corect.

15 puncte

- 1. Într-un vas închis de volum constant se află gaz diatomic. Dacă temperatura gazului scade, se modifică:
- a. concentratia moleculară
- b. căldura specifică a gazului
- c. masa gazului
- d. energia internă a gazului
- 2. Unitatea de măsură a mărimii fizice care are expresia $\frac{p\mu}{\rho N_{\Delta}k}$, exprimată prin unitățile de măsură fundamentale din S.I., este:
- **a.** $kg \cdot m^2 \cdot s^{-2}$
- **b.** $kg \cdot m^2 \cdot s^{-2} \cdot mol^{-1}$
- **c.** $kg \cdot m^2 \cdot mol^{-1} \cdot s^{-2} \cdot K^{-1}$
- d. K

3. Expresia energiei interne a unui gaz ideal monoatomic este:

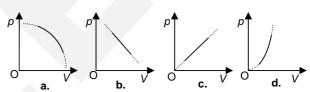
a.
$$U = 1.5 vc_V T$$

b.
$$U = \frac{pV}{\gamma - 1}$$

c.
$$U = 1.5 \nu C_V (\gamma - 1)T$$

d.
$$U = \frac{\gamma \rho V}{\gamma - 1}$$

4. Volumul unui gaz ideal se schimbă prin încălzire conform legii $V=\alpha\sqrt{T}$, în care α este o constantă. Reprezentarea grafică, în coordonate (presiune, volum), a legii acestei transformări este:

- **5.** Într-un proces izoterm ($\vartheta = ct.$):
- a. gazul interacționează cu mediul exterior numai prin contact mecanic
- b. lucrul mecanic efectuat de fortele de presiune este întotdeuna pozitiv
- c. variază atât presiunea gazului cât și volumul ocupat de acesta
- d. gazul interacționează cu mediul exterior numai prin contact termic

II. Rezolvați următoarele probleme:

1. Două vase, între volumele cărora există relația $V_1=3$ V_2 , sunt unite printr-un tub prevăzut cu robinet. Elementele de legătură au masa şi volumul neglijabil de mici. În primul vas se află $v_1=4$ moli heliu la $p_1=4$ 00 kPa, iar în al doilea $v_2=1$ mol hidrogen molecular (H₂) la p₂ = 300 kPa. Vasele şi elementele de legătură sunt termoizolatoare. La un moment dat robinetul se deschide. După atingerea stării de echilibru termodinamic, în vas este provocată o scânteie electrică datorită căreia întreaga cantitate de

După atingerea stării de echilibru termodinamic, în vas este provocată o scânteie electrică datorită căreia întreaga cantitate de hidrogen se disociază în atomi. Determinați:

- a. relatia dintre temperaturile gazelor înainte de deschiderea robinetului;
- b. presiunea în starea de echilibru a sistemului după deschiderea robinetului;
- c. variația relativă a numărului de constituenți din unitatea de volum datorită producerii scânteii.

15 puncte

2. La un motor termic se folosește ca fluid de lucru un mol de gaz ideal monoatomic. Procesul ciclic de funcționare a motorului este alcătuit din următoarele transformări: izobară, izocoră și adiabatică (v. fig. alăturată). Se cunosc: randamentul motorului $\eta = 8/15$, temperatura minimă atinsă pe parcursul procesului ciclic $T_{\text{min.}} = 200 \text{ K}$, respectiv cea maximă $T_{\text{max.}} = 400 \text{ K}$.

- a. Stabiliți care dintre stările notate pe diagramă sunt cele cu temperaturile date în textul problemei.
- b. Calculați raportul vitezelor termice, la sfârșitul și începutul transformării adiabatice.
- $\textbf{c.} \ \ \text{Determina} \\ \text{il ucrul mecanic schimbat de fluidul de lucru cu mediul exterior } \\ \hat{\text{n}} \ \text{timpul comprimării lui.}$

Proba scrisă la Fizică

Proba E: Specializarea: matematică -informatică, științe ale naturii

Proba F: Profil: tehnic - toate specializările

15 puncte

Ministerul Educației și Cercetării - Serviciul Național de Evaluare și Examinare

EXAMENUL DE BACALAUREAT - 2007 Proba scrisă la Fizică

Proba E: Specializarea: matematică -informatică, stiinte ale naturii

Proba F: Profil: tehnic - toate specializările

♦ Sunt obligatorii toţi itemii din două arii tematice dintre cele patru prevăzute în programă, adică: A.MECANICĂ, B.ELECTRICITATE ŞI MAGNETISM, C. ELEMENTE DE TERMODINAMICĂ ŞI FIZICĂ MOLECULARĂ, D. OPTICĂ

♦Se acordă 10 puncte din oficiu.

◆Timpul efectiv de lucru este de 3 ore.

Varianta 30

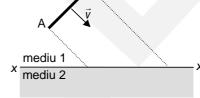
D.OPTICĂ

Viteza luminii în vid $c = 3 \cdot 10^8 \text{ m/s}$

I. Pentru itemii 1-5 scrieți pe foaia de răspuns litera corespunzătoare răspunsului considerat corect.

15 puncte

- 1. Frontul de undă plan AB se propagă către suprafața de separare xx' a două medii transparente și omogene, ca în figura alăturată. Conform principiului Huygens Fresnel:
- ${\bf a.}$ punctele suprafeței xx', la care ajunge frontul de undă, devin treptat izvoare elementare care oscilează în fază
- **b.** undele secundare emise de punctele suprafeței xx', atinse succesiv de frontul de undă, sunt plane
- **c.** frontul de undă, în momentul în care şi ultimul punct al suprafeței xx' a devenit sursă secundară, este paralel cu frontul de undă din momentul în care primul punct al suprafeței xx' a devenit sursă secundară

d. undele secundare, produse de punctele suprafeței xx' atinse de frontul de undă, sunt sferice și se propagă în ambele medii

2. Indicele de refracție al unui mediu NU poate fi exprimat astfel:

a.
$$n = c \cdot v^{-1}$$

b.
$$n = (\epsilon_r \epsilon_0 \mu_r \mu_0)^{1/2}$$

c.
$$n = (\epsilon_r \mu_r)^{1/2}$$

d.
$$n = \lambda_{\text{vid}} / \lambda_{\text{mediu}}$$

3. Unghiul de incidență pe suprafața de separare dintre două medii transparente și omogene este mai mare decât unghiul limită specific acestora. Când raza incidentă se află în mediul mai refringent, unghiul dintre raza incidentă și cea refractată este egal cu:

b.
$$\pi/2 - \ell$$

C.
$$\pi - \ell$$

d.
$$\pi/2 + \ell$$

4. Sursa de lumină S se găsește pe axa de simetrie a sistemului format din oglinzile plane O_1 și O_2 , între care există unghiul $\alpha = 120^{\circ}$ (figura alăturată). Distanța dintre primele imagini virtuale este d. Dacă unghiul dintre oglinzi se micșorează de două ori atunci distanța dintre primele imagini virtuale va fi egală cu:

a. 0.5 *d*

5. Un fascicul de lumină paralel, cu lungimea de undă $\lambda = 500$ nm, ajunge sub un unghi de incidență $\alpha = 30^{\circ}$ pe suprafața unei rețele de difracție, caracterizată prin 600 de trăsături pe milimetru. În acest caz, ordinul maxim al spectrului de difracție este egal cu:

a.
$$k_{max} = 1,66$$

b.
$$k_{max} = 3$$

c.
$$k_{max} = 5$$

d.
$$k_{max} = 6$$

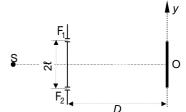
II. Rezolvați următoarele probleme:

- 1. O lentilà subțire convergentă are distanța focală f = 15 cm. Un obiect real liniar vertical, înalt de 2 cm este situat perpendicular pe axa optică a sistemului, la distanța de 20 cm, în fața lentilei. Determinați:
- a. poziția imginii formate de lentilă;
- b. mărirea liniară și înălțimea imaginii;
- c. distanța dintre obiect și imagine.

15 puncte

2. Într-un dispozitiv Young, caracterizat de 2 ℓ = 1 mm și D = 3 m, se utilizează lumină cu lungimea de undă λ = 500 nm (figura alăturată). Determinați

- a. coordonata celei de a 5-a franje întunecoase;
- **b.** numărul de franje luminoase ce pot fi văzute pe o distanță L = 15 mm;
- **c.** deplasarea maximului central, dacă în drumul fasciculului ce provine de la fanta F_1 se introduce o lamă din sticlă cu indicele de refracție n = 1,5 și grosimea d = 0,013 mm, perpendicular pe direcția de propagare a acestuia.

15 puncte

Proba scrisă la Fizică Proba E: Specializarea : matematică –informatică, științe ale naturii

Proba F: Profil: tehnic - toate specializările